

Plaatsingslijst archief Gereformeerde Kerk, St. Jakobsstraat Kampen

Archiefnummer:	510
Archiefnaam:	Gereformeerde Kerk, St. Jakobsstraat Kampen
Periode:	(1962) 1965 – 1969 (1970)
Omvang:	0,11m.
Plaats:	UU 17
Bewerker:	Mirjam Hofman MA
Datum laatste bewerking:	19 oktober 2023

Inleiding

Archief 510 Gereformeerde Kerk, St. Jakobsstraat Kampen werd in april 2021 overgedragen door Gerrit Leene uit Kampen. Het archief bestaat voornamelijk uit kerkbladen (nr. 2-4), maar bevat ook enige correspondentie en met deze brieven verzonden drukwerk (nr. 1). Met het archief werd ook een stapeltje brochures overgedragen. Deze brochures zijn (online) raadpleegbaar via de bibliotheek van de Theologische Universiteit Kampen en zijn niet opgenomen in het archief. Wel staan de overgedragen brochures onderaan deze inventaris vermeld. Verwijderd werden twee gedrukte portretfoto's, van K. Schilder en van H.J. Schilder.

Op basis van het kerkblad *Kerkpost* kan gesteld worden dat de Gereformeerde Kerk te Kampen werd geïnstitueerd op zondag 17 januari 1965. De betrokkenen waren afkomstig uit de vrijgemaakte Nieuwe Kerk in Kampen, maar waren ontstemd over de koers die daar gevaren werd. De Gereformeerde Kerk te Kampen startte met een eigen kerkenraad, eigen kerkdiensten en een eigen mededelingenblad. In de eerste maanden werden eveneens huisbezoeken, catechisaties, een gecombineerde jeugdvereniging en een gecombineerde mannen- en vrouwenvereniging geïnitieerd. Aanvankelijk werden de diensten van de Gereformeerde Kerk te Kampen gehouden in de Levensbron aan de Vloeddijk. Vanaf zondag 6 juni 1965 kwam men bijeen in het hervormd verenigingsgebouw in de St. Jakobsstraat. In de kerkenraad hadden bij aanvang in elk geval zitting de broeders W.J. Harmanny (praeses) en E. Bos (scriba). Ook de volgende broeders met hun gezinnen hoorden bij de Gereformeerde Kerk te Kampen: Breet, J. van Gelder, H.J. van Vliet. In *Kerkpost* van april en mei 1965 worden ook nog de namen van de broeders B. van Dijk, A.F.C. Dubbeldam en E.R. Korenberg genoemd. Van de kerk maakten bij aanvang dus ten minste acht mannen deel uit, in elk geval deels met gezinnen.

A.F.C. Dubbeldam, J. v. Gelder, W.J. Harmanny en E.R. Korenberg lieten hun ongerustheid al vanaf 1962 klinken in het door hen opgerichte blad *De beiaard*. Uit het nummer van oktober 1963 valt op te maken dat zij toen al niet meer kerkten in de Nieuwe Kerk.

In 1967 kwam het in de Nieuwe Kerk tot een grotere scheuring. Twee van de drie ambtsdragers uit de Gereformeerde Kerk te Kampen – E. Bos en J. van Gelder – sloten zich in september 1967 aan bij de groep die ditmaal uit de Nieuwe Kerk stapte, en binnen het verband van de vrijgemaakte Gereformeerde Kerken in Nederland zou blijven (terwijl de groep die in de Nieuwe Kerk bleef samenkomen uiteindelijk Nederlands Gereformeerd zou worden). Een derde gezin uit de Gereformeerde Kerk te Kampen maakte samen met de gezinnen van E. Bos en J. van Gelder de overstap. Voor de Gereformeerde Kerk te Kampen betekende dit een flinke aderlating. Enige tijd later werd de kerkenraad, die alleen nog bestond uit W.J. Harmanny, aangevuld met H.J. van Vliet als ouderling. In juli 1968 kwam er weer een derde kerkenraadslid: E.R. Korenberg, diaken. In maart 1968 had de Gereformeerde Kerk te Kampen al besloten om niet alleen het Woord, maar voortaan ook de sacramenten te bedienen. Dit gebeurde zonder predikant.

Het laatste reguliere nummer van *Kerkpost* verscheen op 1 februari 1969. Op 10 september 1969 verscheen er een extra exemplaar van de hand van W.J. Harmanny, dat bezorgd werd bij iedereen die eerder *Kerkpost* ontving. Uit dit nummer blijkt dat W.J. Harmanny, die als praeses van de kerkenraad een grote rol speelde in de Gereformeerde Kerk te Kampen, alsmede bij de verspreiding van *Kerkpost*, in conflict was geraakt met de overige (kerkenraads)leden. Hierop had hij zich, zoals E. Bos en J. van Gelder eerder, bij de in 1967 uit de Nieuwe Kerk geraakte groep gevoegd. Op basis van de stukken in archief 510 kan niet gesteld worden hoe het de overige leden van de Gereformeerde Kerk te Kampen aan de St. Jakobsstraat vanaf februari 1969 verging.

Toevoeging 14 oktober 2022

Ed Buikema, archivaris van de Gereformeerde Kerk vrijgemaakt te Kampen-Noord, is nagegaan welke informatie het archief van de Gereformeerde Kerk vrijgemaakt te Kampen verschaft over de Gereformeerde Kerk aan de St. Jakobsstraat en haar leden. Zijn bevindingen zijn als documentatie toegevoegd aan archief 510.

Toevoeging 19 oktober 2023

Begin 2023 heeft F.R. Bruintjes, predikant van de Nederlands Gereformeerde Kerk te Kampen, enige stukken betreffende de Gereformeerde Kerk aan de St. Jakobsstraat overgedragen aan het ADC. Sommige stukken waren reeds opgenomen in archief 32, 510 of NGK-archief 121. Deze dubbele stukken zijn vernietigd. Twee stukken berustten nog niet bij het ADC en zijn toegevoegd aan archief 510.

Inhoud

1. In- en uitgaande correspondentie en bijgaand drukwerk betreffende de kerkelijke spanningen, 1964-1970 (1 omslag)
NB: Hiertoe behoorde ook de brochure 'Overzicht van feiten inzake Katwijk' van C.J. Breen V.D.M. en M. van Middelkoop uit april 1964. Deze brochure lijkt geen verband te houden met de overige stukken en is toegevoegd aan: 32 documentatie plaatselijke kerken (en classes).
2. *De beiaard. Tot opbouw van het gereformeerde leven te Kampen, 1962-1964* (1 pak)
3. *Kerkpost. Officieel mededelingenblad van de Gereformeerde Kerk te Kampen, 20 maart 1965 – 1 februari 1969* (1 pak)
4. *Kerkpost, 10 september 1969. Verantwoordelijk voor inhoud en uitgave: W.J. Harmanny* (1 omslag)
5. Verslag van onderzoek naar de Gereformeerde Kerk, St. Jakobsstraat Kampen in het archief van de Gereformeerde Kerk vrijgemaakt Kampen door Ed Buikema, juli 2022 (1 omslag)
6. Verzameling ds. F.R. Bruintjes: W.C. van Dijk, *Unus Ille Vir (Die eene man!). Over schorsen met stille trom [...]*, 27 april 1965 & W.C. van Dijk, *'Broeder Antonius is een Protestant.'* *Over Gesprekskringen en Kerkscheuringen in Groningen en Kampen*, januari 1966 (1 omslag)

Brochures, (online) raadpleegbaar via de bibliotheek van de Theologische Universiteit Kampen

- J.H. Bavinck, *De toekomst van onze kerken* (Groningen: J. Niemeijer, 1943).
- W. Beudeker e.a., *Gehoord, ja of neen? Het rechtspunt der schorsing* (Amsterdam, 1944).
- *Rapport inzake het schrijven van Prof. Dr. K. Schilder van 9 Maart 1944 aan de Generale Synode van Utrecht.*
- R.H. Bremmer, *Met onbevlekt blazoen. Een apologie voor de vrijmaking der kerk contra "Zonder krijgsmanseer en vlag" van Dr. A.D.R. Polman* (Groningen, 1945).
- S. Greijdanus, *De Zestien Uitspraken van de Synode te Utrecht in Augustus 1945* ('s-Gravenhage: Guido de Bres, 1945).
- G.M. den Hartogh, *In de lijn der Afscheiding* (Groningen: J. Niemeijer, 1945).
- E. Koop, *Van Binding en Schorsing. Eenvoudige Uiteenzetting van den Kerkstrijd* (Delfzijl: K. Harmanny, 1946).
- G. Visée, *Wat leert de Gereformeerde Belijdenis omtrent de Kerk?* Schetsen geloofsleer (Tweede druk; Utrecht: Nederlandsche Bond van (vrijgem.) J.V. op G.G & Bond van Gereformeerde M.V. in Nederland, 1946).

- B.A. Bos, 'Concreet Voorstel om tot hereeniging te komen. Een woord tot allen die met mij den Heere Christus liefhebben, in onverderfelijkheid'. Overdruk van *De Wachter* [1948].
- C. Veenhof, 'Een uitdaging'. Overdruk uit *De Reformatie* van 24 en 31 januari 1948.
- *Rapport van Commissie I der Generale Synode van de Gereformeerde Kerken in Nederland gehouden te Amersfoort van 19 Oct. – 18 Nov. 1948 betreffende punt 8 van het agendum dezer synode "Samenspreking met de Deputaten der Synode-Duursema" uitgebracht door Prof. Dr. K. Schilder* (Kampen: Ph. Zalsman, 1949).
- H.J. Schilder, *Op de grens van kerk en secte*. Naschrift te voegen bij eerste druk 1948 ("luxe uitgave") (Rotterdam: Stichting De Vrije Kerk, 1950).
- *Kerkscheuring in Kampen anno domini 1967. Antwoord van de kerkeraad* (Kampen: Drukkerij Zalsman, 1968).

NB: in archief 32 documentatie plaatselijke kerken (en classes) zijn onder 'Kampen' meer archivalia betreffende deze groep te vinden. Daarnaast bevat archief NGK-121 'Stukken betreffende moeilijkheden in de Gereformeerde Kerk Kampen (vrijgemaakt) gedurende de jaren 1963-1969'.